

Уредба о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил

Уредба је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. [101/2016](#) и [56/2018](#).

Члан 1.

Овом уредбом уређује се начин укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил.

Члан 2.

Укључивање у друштвени, културни и привредни живот лица којима је одобрено право на азил, обезбеђује се кроз:

- 1) потпуно и правовремено информисање о правима, могућностима и обавезама;
- 2) учење српског језика;
- 3) упознавање са српском историјом, културом и уставним поретком;
- 4) помоћ при укључивању у образовни систем;
- 5) помоћ у остваривању права на здравствену и социјалну заштиту;
- 6) помоћ при укључивању на тржиште рада.

Укључивање у друштвени, културни и привредни живот лица којем је одобрено право на азил, на начин предвиђен у ставу 1. овог члана обезбеђује Комесаријат за избеглице и миграције (у даљем тексту: Комесаријат).

Канцеларија за азил обавештава лица којима је одобрено право на азил, усмено и уручивањем информативног материјала, да се ради даљег остваривања својих права и дужности из става 1. овог члана обратe Комесаријату.

Канцеларија за азил благовремено обавештава Комесаријат о усвојеним захтевима за азил.

Члан 3.

Потпуно и правовремено информисање лица којима је одобрено право на азил о њиховим правима, могућностима и обавезама обезбеђује се кроз информативни материјал у штампаном или у електронском облику, на језику који лице којем је одобрено право на азил разуме или за који се основано верује да га разуме.

Информативни материјал садржи релевантне информације о правима, дужностима, могућностима запошљавања, образовања и личног усавршавања лица којима је одобрено право на азил, као и информације о постојећим програмима и пројектима намењеним укључивању тих лица у друштвени, културни и привредни живот.

Информативни материјал из става 2. овог члана припрема Комесаријат, у сарадњи са надлежним министарствима и релевантним институцијама у чијој надлежности су и послови везани за остваривање права лица којима је одобрено право на азил.

Информативни материјал се у електронском облику објављује на веб страници Комесаријата, а штампани материјал се доставља и надлежним министарствима и институцијама из става 3. овог члана.

Уколико лице којем је одобрено право на азил то захтева, Комесаријат је дужан да му све релевантне информације пружи и усмено.

Члан 4.

Лице коме је одобрено право на азил дужно је да похађа часове српског језика и писма у Републици Србији и да се за похађање истих пријави Комесаријату у року од 15 дана од дана правноснажности решења којим му је одобрено право на азил.

Учење српског језика и писма, обезбеђује се лицу којем је одобрено право на азил и то:

- 1) које није укључено у редовно школовање у Републици Србији;
- 2) које похађа редовну школу;
- 3) које је старије од 65 година.

Лицима из става 1. тачка 1) овог члана обезбеђује се 300 школских часова српског језика у току једне школске године.

Лицима која имају услове да обављају послове који захтевају високу школску спрему може се обезбедити, поред 300 школских часова српског језика и писма из става 2. овог члана, додатних 100 школских часова српског језика и писма у току једне школске године у школама за стране језике које имају сертификоване програме за учење српског језика.

Лицима из става 1. тачка 2) овог члана, поред часова српског језика и писма у оквиру редовног школовања, обезбеђује се 140 додатних часова учења српског језика и писма у школама за стране језике или у редовним школама ако за то постоји могућност.

Лицима из става 1. тачка 3) овог члана обезбеђује се 200 школских часова српског језика и писма у оквиру прилагођеног програма српског језика за свакодневну комуникацију у школама страних језика или од стране удружења која предложе одговарајући програм и у могућности су да ангажују одговарајући кадар.

Лица из става 1. овог члана која похађају часове учења српског језика и писма ван места њиховог боравишта, а услед немогућности организовања ових часова у месту њиховог боравишта, имају право на накнаду трошкова превоза у висини трошкова јавног превоза.

Комесаријат упућује лице којем је одобрено право на азил на часове српског језика и писма најкасније у року од два месеца од дана правноснажности решења о одобравању права на уточиште или додели супсидијарне заштите, водећи рачуна о датуму почетка летњег или зимског семестра у редовним школама, односно школама страних језика.

Рок из става 7. овог члана може се продужити само уколико је период од правноснажности решења о одобравању права на уточиште или додели супсидијарне заштите до датума почетка летњег или зимског семестра у редовним школама, односно школама страних језика дужи од два месеца и то до почетка летњег или зимског семестра у редовним школама, односно школама страних језика.

Уколико се лице коме је одобрено право на азил, без оправданог разлога, не пријави Комесаријату да похађа часове српског језика и писма у року од 15 дана од дана правноснажности решења којим му је одобрено право на азил или престане да похађа исте, губи право на једнократну новчану помоћ која се обезбеђују из буџета Републике Србије, а Комесаријат нема обавезу да том лицу обезбеди додатне часове српског језика.

Члан 5.

Лицу којем је одобрено право на азил обезбеђује се укључивање у програм упознавања српске културе, историје и уставног уређења у максималном трајању од 30 сати годишње.

Програм из става 1. овог члана предлажу удружења, а одобрава га и финансира Комесаријат.

Приликом израде програма из става 1. овог члана, удружења морају водити рачуна о обавезној садржини коју програм мора имати, а коју утврђује комесар у сарадњи са министарством надлежним за послове културе и министарством надлежним за послове државне управе.

Ако лице којем је одобрено право на азил, без оправданог разлога, не учествује у програму упознавања српске културе, историје и уставног уређења у временском периоду који му је одређен, Комесаријат нема обавезу да обезбеди нове или додатне сате како би то лице учествовало у програму упознавања српске културе, историје и уставног уређења.

Члан 6.

Деци укљученој у предшколско, основно и средње образовање, као и одраслим неписменим лицима којима је одобрено право на азил обезбеђује се помоћ приликом укључивања у образовни систем у Републици Србији.

Деци из става 1. овог члана помоћ се обезбеђује у виду:

- 1) обезбеђивања уџбеника и школског прибора;
- 2) помоћи у започињању процедуре признавања страних школских исправа;
- 3) обезбеђивања помоћи при учењу;
- 4) финансијске помоћи ради укључивања у ваннаставне активности

Помоћ из става 2. тачка 3) обезбеђује се у сарадњи са школама и удружењима.

Одраслим неписменим лицима обезбеђује се помоћ ради укључивања у програме описмењавања одраслих у сарадњи са министарством надлежним за послове образовања.

Члан 7.

Лицу којем је одобрено право на азил обезбеђује се помоћ приликом укључивања на тржиште рада у виду:

- 1) помоћи у прибављању неопходних докумената потребних за пријављивање на евиденцију Националне службе за запошљавање и агенција за запошљавање;
- 2) помоћи у започињању процедуре признавања страних школских исправа;
- 3) обезбеђивања укључивања у додатно образовање и обуке у складу са потребама тржишта рада;
- 4) помоћи у укључивању у мере активне политике запошљавања.

Обука у циљу преквалификације и доквалификације обезбеђује се код пружалаца услуге који спроводе сертификоване програме обуке.

Мере из става 1. тач. 3) и 4) овог члана обезбеђују се у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Члан 8.

Лицу којем је одобрено право на азил Комесаријат може обезбедити једнократну новчану помоћ у случајевима посебне социјалне или здравствене потребе у складу са законом, најдуже за период од једне године од дана правноснажности решења о одобравању права на уточиште или додели супсидијарне заштите.

Једнократна новчана помоћ обезбеђује се на захтев лица којем је одобрено право на азил или на предлог установе социјалне или здравствене заштите.

Процедуру за добијање једнократне новчане помоћи и њену висину утврђује комесар.

Члан 9.

Ради спровођења активности у циљу укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којем је одобрено право на азил, Комесаријат израђује план интеграције.

План интеграције израђује се за свако лице којем је одобрено право на азил појединачно.

Уколико је поред лица којем је одобрено право на азил, азил одобрен и члановима његове породице, појединачни планови интеграције доносе се у складу са начелом јединства породице и спроводе се као јединствени план интеграције за породицу.

План интеграције доноси се за период од годину дана.

План интеграције садржи информације од значаја за одлучивање о виду помоћи коју треба обезбедити лицу којем је одобрено право на азил као што су информације о полу, годинама старости, нивоу образовања, породичном статусу, занимању, радном искуству и друге информације од значаја за предлагање одговарајућих активности, као и предлог врсте и обима помоћи коју је потребно обезбедити.

План интеграције се припрема на српском језику, а лице на које се односи план се о његовој садржини упознаје на језику који разуме или за који се основано верује да разуме.

Комесаријат редовно прати реализацију плана интеграције и по потреби предлаже његове измене.

У изради плана интеграције учествују надлежни центар за социјални рад, образовна установа, Национална служба за запошљавање, здравствена установа и уколико је потребно, а с обзиром на лична својства лица којем је одобрено право на азил, и други органи и органи јединице локалне самоуправе на којој се налазе лица којима је одобрено право на азил.

Приликом израде плана интеграције, Комесаријату могу помагати удружења која имају искуства у пружању правне и психосоцијалне помоћи различитим категоријама миграната.

Комесаријат расписује јавни позив за избор удружења која могу помагати у изради плана интеграције.

Критеријуме на основу којих се бирају удружења из става 9. овог члана утврђује комесар, уз претходно прибављену сагласност Канцеларије за азил и Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.

Члан 10.

Државни органи, јединице локалне самоуправе, носиоци јавних овлашћења и друге организације, укључене у спровођење ове уредбе имају обавезу да поштују начела закона којим се уређују положај, права и обавезе лица која су затражила или им је одобрена међународна заштита.

Информације прибављене у сврху спровођења ове уредбе нарочито се не смеју открити земљи порекла лица којем је одобрено право на азил, изузев у случајевима и на начин предвиђен законом.

Члан 11.

Средства потребна за спровођење програма за укључивање лица којима је одобрено право на азил у друштвени, културни и привредни живот Републике Србије обезбеђују се у буџету Републике Србије у складу са законом.

Члан 12.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".